

De Kalender

Groep 1/2

Universeel thema:

Orde versus Chaos

Generalisaties:

- Orde kan natuurlijk of geconstrueerd zijn
- Orde kan zorgen voor voorspelbaarheid
- Orde is een vorm van communicatie
- Orde kan herhaalde patronen bevatten
- Orde en chaos zijn wederkerig
- Orde leidt tot chaos en chaos leidt tot orde

Denkstof

Gebruiksvoorwaarden

EIGEN GEBRUIK

Alle materialen zijn alleen voor eigen gebruik.

NIET COMMERCIEEL

De materialen mogen worden ingezet in eigen lespraktijk, ook bij eigen trainingen, maar altijd onder naamsvermelding en bestanden mogen niet aan deelnemers worden gegeven of verkocht.

GEEN AFGELEIDE WERKEN

De materialen mogen alleen in ongewijzigde vorm worden gebruikt.

TOEGANKELIJKHEID

Het is niet toegestaan (delen van) de materialen online te zetten.

Dit houdt ook in:

- de projecten of materialen niet verwerken in Yurls, wikiwijs of andere lessencreatie websites
- de materialen niet delen achter een wachtwoord
- de materialen niet uploaden naar een fileshare website (ook niet als dit niet openbaar is)
- de materialen niet opnemen in een intranet of ander content management systeem.

“Door aanschaf en gebruik van dit materiaal ga je akkoord met deze gebruiksvoorwaarden.

Alle materialen zijn beschermd door auteursrecht en mogen uitsluitend volgens deze voorwaarden worden gebruikt.”

Week 1. Thema Introductie Activiteit

Lees het prentenboek voor en bedenk vooraf welke vragen je voor, tijdens en/of na het lezen wil stellen.

Vragen om te denken als *Saartje Schildpad* (rustig, stap voor stap, zoeken naar patronen)

1. Kun jij de dagen van de week één voor één opzeggen, in de goede volgorde?
2. Welke maanden hebben iets met kou te maken? En welke juist met zon?
3. Wat gebeurt er elke week opnieuw? Kun je een patroon ontdekken?
4. Kun je de maanden in groepen verdelen? Bijvoorbeeld: lente, zomer, herfst, winter?
5. In welke maand ben jij jarig? Welke maanden komen er vóór en na jouw verjaardagsmaand?

Vragen om te denken als *Walter de Wijze Uil* (nadenken over keuzes, afwegen van voor- en nadelen)

1. Waarom gebruiken sommige mensen een andere kalender dan wij?
2. Wat zou er gebeuren als niemand dezelfde kalender gebruikte?
3. Wat is handig aan een kalender die met de zon werkt? En wat is handig aan eentje die de maan volgt?
4. Waarom is het slim om te weten welke dag of maand het is?
5. Wat vind jij: moet iedereen ter wereld dezelfde kalender gebruiken, of niet? Waarom?

Vragen om te denken als *Aapje Akos* (veel ideeën verzinnen, creatief, fantasierijk)

1. Stel dat jij je eigen kalender mag maken – hoe zou die eruitzien?
2. Wat als elke dag van de week een dier had? Welke dieren kies jij?
3. Kun je een nieuwe naam bedenken voor een maand? Hoe heet jouw maand en wat gebeurt er dan?
4. Wat zou een grappig feest zijn in een kalenderjaar dat nog niemand heeft bedacht?
5. Wat als we een kalender zouden maken met kleuren of geuren in plaats van cijfers?

Vragen om te denken als *Professor Steen* (onderzoekend, vragen stellen, uitproberen)

1. Hoe weten we eigenlijk hoeveel dagen er in een maand zitten?
2. Kun je onderzoeken of andere kinderen thuis ook een kalender hebben? Hoe ziet die eruit?
3. Wat kun je meten of bijhouden met een kalender? (Bijvoorbeeld: het weer, je stemming, tandenpoetsen?)
4. Wat gebeurt er als je elke dag iets kleins noteert – wat kun je dan aan het einde van de maand ontdekken?
5. Kun je zelf een simpele kalender maken en testen of hij handig is om te gebruiken?

Denksleutel 5W+1H

Doelen:

- Kinderen ontdekken dat de dagen van de week betekenis en oorsprong hebben.
- Ze leren vragen stellen op basis van nieuwsgierigheid en verwondering.
- De activiteit stimuleert historisch bewustzijn en taalontwikkeling.
- Kinderen oefenen met patronen (orde) en leren dat achter elke naam een verhaal zit.
- De activiteit stimuleert fantasie en eerste vormen van kritisch denken.

Vaardigheden:

- Vraagstelling en taalexpressie
- Luisteren en verwoorden
- Patronen herkennen
- Historisch en cultureel bewustzijn
- Samenwerken en delen van ideeën

Benodigdheden:

- Grote kalender of weekplanner in de klas
- Grote vellen papier en stiften

Reflectie:

- Laat de kinderen aan het einde van de les zeggen welke dag ze het spannendst of grappigst vonden en waarom. Vraag ook: Welke vraag vond jij het leukste om te stellen? Herhaal enkele mooie vragen en bespreek samen waarom die zo goed zijn. Eventueel: laat kinderen een dag tekenen en hun vraag erbij laten schrijven (of de leraar schrijft dit op).

Evaluatie:

- Observatie tijdens het stellen van vragen.
- Beoordelen van betrokkenheid en deelname in het kringgesprek.
- Check of de kinderen de volgorde van de week herkennen.

Criteria voor Succes

- Elk kind formuleert minstens één vraag bij een dag van de week.
- Kinderen tonen interesse en verwondering bij het horen van de oorsprong van de dagen.
- De vragen sluiten aan bij de 5W+1H-denksleutel.
- Kinderen herkennen de volgorde (orde) van de week en koppelen namen aan verhalen.
- Actieve participatie in het gesprek met elkaar en de leraar.

Beoordeling:

zie hierboven

Denksleutel 5W+1H

Lesbeschrijving:

Inleiding

Zeg: "vandaag gaan we ontdekken waar de namen van de dagen vandaan komen. Wisten jullie dat maandag iets met de maan te maken heeft? En donderdag met een god met een hamer?"

Laat de weekkaart zien. vraag: "Welke dagen kennen jullie al? Kun je ze op volgorde zeggen?"

Leg kort uit dat elke dag een naam heeft en een verhaal. "We gaan samen luisteren en dan héél veel vragen verzinnen!"

Hoofdactiviteit

Pak per dag van de week een kaart en vertel kort het verhaal van de naam (zoals in de omschrijving).

Na elk verhaaltje stel je de 5W+1H centraal:

"Wie denk je dat Donar is?"

"Wat zou hij doen op zijn dag?"

"Waar woont Freya misschien?"

Laat kinderen hun vragen hardop zeggen. Schrijf ze op of plak post-its op een groot weekoverzicht.

Gebruik de pictogramkaartjes als visuele ondersteuning.

Moedig kinderen aan om elkaars vragen aan te vullen: "Wie heeft nog een HOE-vraag over woensdag?"

Bespreek tot vijf vragen per dag; focus op nieuwsgierigheid en het leren stellen van vragen.

Afsluiting

Kijk samen naar het vragenbord met alle dagen en vragen.

vraag: "Welke dag vond jij het leukste verhaal hebben? Welke vraag vond je zelf heel goed?" Laat kinderen hun favoriete vraag kiezen en eventueel tekenen met hulp van een volwassene. Hang het vragenbord de hele week zichtbaar op in de klas.

Maandag is vernoemd naar de maan. Dat is de dag van de maan.

Dinsdag komt van een oude vechter-god uit verhalen van vroeger.

Woensdag is de dag van Wodan, een sterke en slimme god.

Donderdag is vernoemd naar Donar, de dondergod met een grote hamer.

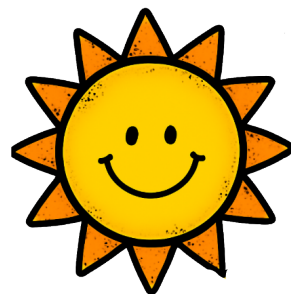
Vrijdag is de dag van de godin Freya, die van liefde en bloemen hield.

Zaterdag is vernoemd naar Saturnus, een oude Romeinse god.

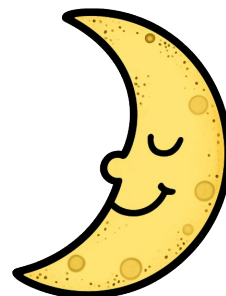
Zondag is de dag van de zon. De zon maakt de wereld warm en licht.

Zondag

Maandag

Dinsdag

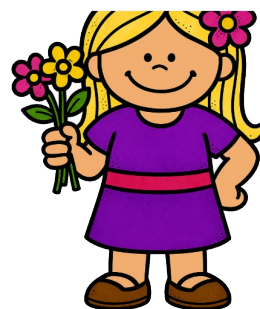
Woensdag

Donderdag

Vrijdag

Zaterdag

Denksleutel Stappenplan - volgorde bepalen

Doelen:

- Kinderen leren de volgorde en betekenis van de maanden kennen.
- Kinderen oefenen met het herkennen van patronen en tijdsstructuren.
- Kinderen ontwikkelen hun verbeelding en expressieve vaardigheden door te tekenen.
- Kinderen leren samenwerken en keuzes maken binnen een kleine groep.

Vaardigheden:

- Tijdsbesef
- Communicatievaardigheden
- Samenwerken in kleine groepen
- Creatief denken
- Fijne motoriek
- Cultureel bewustzijn

Benodigdheden:

- Grote kalenderposter of digitale kalender
- Kleurpotloden, stiften
- Wit tekenpapier

Reflectie:

- Wat heb je geleerd over de maand die jij tekende?
- Welke maand vind je het leukst of het grappigst? Waarom?
- Hoe zouden we maanden kunnen ordenen als we ze zelf mochten verzinnen?

Evaluatie:

- Observatie van deelname aan het groepsgesprek
- Beoordeling van tekeningen op creativiteit en thematische aansluiting
- Korte gesprekjes met elk kind waarin ze uitleggen wat ze getekend hebben en waarom

Criteria voor Succes

- Kinderen kunnen minimaal drie maanden benoemen en hun volgorde herkennen.
- Kinderen kunnen in eigen woorden vertellen waarom een maand een bepaalde naam heeft.
- Elk kind kiest zelfstandig een maand en maakt een tekening die aansluit bij het besproken verhaal.
- Kinderen luisteren naar elkaar en doen actief mee in het gesprek.

Beoordeling:

Let op betrokkenheid, keuzevaardigheid, en hoe goed kinderen hun tekening kunnen koppelen aan het verhaal van de maand.

Denksleutel Stappenplan - volgorde bepalen

Lesbeschrijving:

Inleiding

"vandaag gaan we praten over de maanden van het jaar. Elke maand heeft een naam, maar wist je dat die namen vaak iets betekenen?"

Toon de kalender en wijs de maanden aan. vraag: "Welke maand ken je al?"

Gebruik prenten of korte verhaaltjes (bv. Janus met twee gezichten voor januari) om kort de herkomst van een paar maanden uit te leggen.

Hoofdactiviteit

Wat vond je interessant? Welke maand zou jij willen tekenen?"

Geef elk kind een moment om te kiezen en laat ze vertellen waarom.

Laat de kinderen tekenen wat ze bedacht hebben over hun gekozen maand. Loop rond, stel vragen ("Wat tekent Janus hier? Wat maakt Maïa zo vrolijk?").

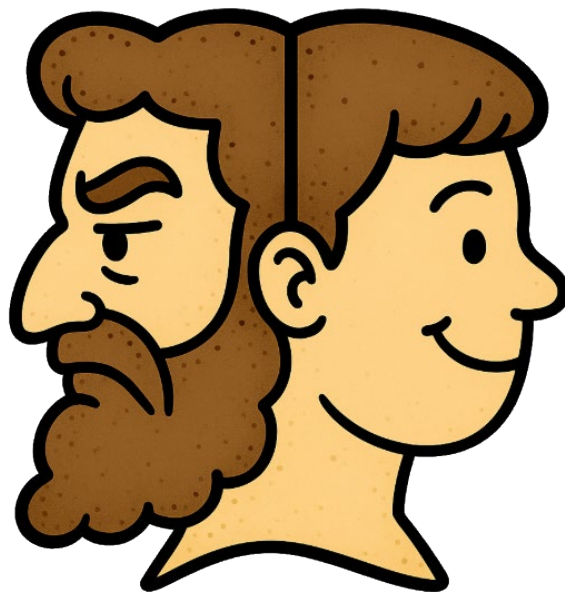
Afsluiting

Laat de kinderen hun tekening laten zien en vertellen over hun maand.

Hang de tekeningen op in volgorde van de kalender.

vraag: "Wat valt op? Wat zie je bij het begin van het jaar? En aan het eind?"

Sluit af: "We hebben vandaag orde gemaakt in de maanden. En jullie hebben zelf orde gebracht met jullie tekeningen!"

Namen van de maand

De maanden van het jaar hebben allemaal hun eigen naam. Die namen zijn heel oud en komen vaak uit de tijd van de Romeinen – mensen die lang, lang geleden leefden. Sommige maanden zijn genoemd naar goden of keizers, andere gewoon naar een nummer!

• **Januari** is genoemd naar *Janus*, een god met twee gezichten: één kijkt naar het oude jaar, en één naar het nieuwe jaar.

• **Februari** komt van een feest dat ging over schoon en fris beginnen.

• **Maart** is vernoemd naar *Mars*, de god van oorlog (maar ook van de lente!).

• **April** betekent misschien 'openen', omdat de bloemen dan open gaan.

• **Mei** is genoemd naar *Maia*, een vrolijke lentegodin.

• **Juni** komt van *Juno*, een belangrijke godin.

En dan komen de maandnamen met nummers:

• **Juli** is genoemd naar *Julius Caesar*, een beroemde keizer.

• **Augustus** is vernoemd naar keizer *Augustus*.

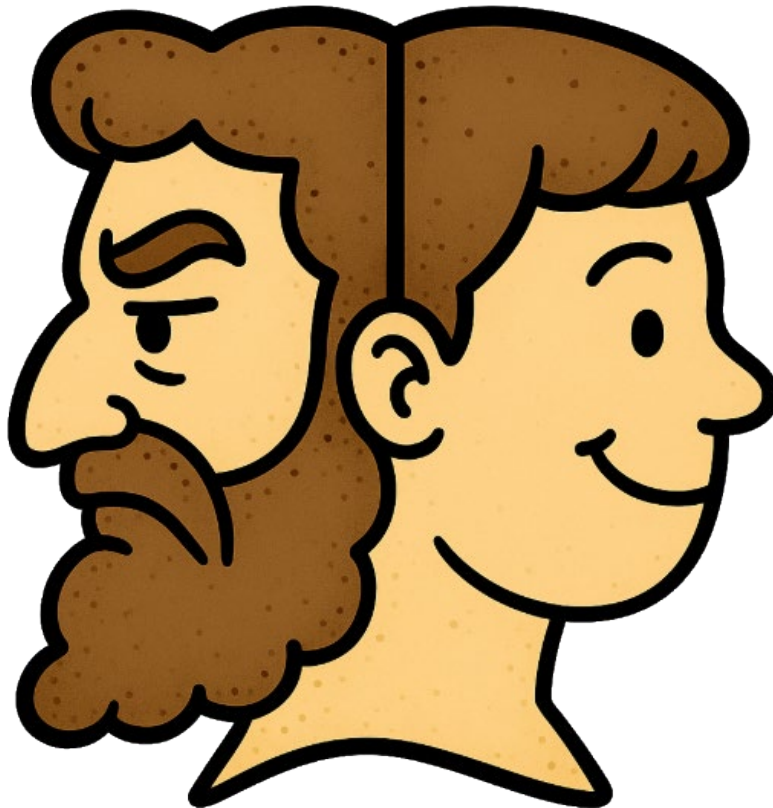
• **September** betekent 'zeven' (het was vroeger de zevende maand!).

• **Oktober** betekent 'acht'.

• **November** betekent 'negen'.

• **December** betekent 'tien'.

Grappig hè? De laatste maanden heten eigenlijk zeven, acht, negen en tien, maar ze zijn nu de negende, tiende, elfde en twaalfde maand! Dat komt omdat de Romeinen hun kalender later veranderden. Maar de namen zijn gewoon gebleven!

Denksleutel Grafiek aflezen

Doelen:

- Leerlingen ontdekken het concept van tijd en cycli aan de hand van de Chinese dierenriem.
- Ze leren hun geboortjaar koppelen aan een dier, wat hun gevoel van identiteit en tijdsbesef stimuleert.
- Ze ontwikkelen hun fijne motoriek, luistervaardigheid en eerste onderzoeksvaardigheden.
- Ze leren eenvoudige grafiekinterpretatie via een visuele tabel (met hulp van de leerkracht).

Vaardigheden:

- Observeren
- Vergelijken
- Verbanden leggen
- Luisteren en navertellen
- Fijne motoriek (knutselen)
- Beginnen met het lezen van eenvoudige grafieken

Benodigdheden:

- Print van een eenvoudige Chinese dierenriemgrafiek met jaren van geboorte van de kinderen
- Maskersjablonen van de 12 dieren
- Kleurpotloden, stiften, lijm, scharen
- Elastiek of stokjes om maskers vast te houden
- Het verhaal van de Chinese kalender

Reflectie:

- Laat kinderen vertellen waarom ze denken dat er gekozen is voor twaalf dieren. Wat vinden ze van hun dier? Past het bij hen?

Evaluatie:

- Observatie tijdens het zoeken in de tabel, het luisteren naar het verhaal en het knutselen van het masker. Bespreek individueel of in kleine groepjes welk dier ze zijn en wat ze daarover hebben geleerd.

Criteria voor Succes

- Elk kind kan met hulp zijn/haar geboortjaar terugvinden op de grafiek.
- Elk kind kiest het juiste dier bij zijn/haar geboortjaar.
- Elk kind maakt een masker dat het dier van zijn/haar jaar voorstelt.

Beoordeling:

- Herkent het kind zijn/haar geboortjaar in de grafiek?
- Verbindt het kind dit correct aan het juiste dier?
- Toont het masker herkenbare kenmerken van het dier?
- Kan het kind iets navertellen van het verhaal?

Denksleutel Grafiek/Tabel aflezen

Lesbeschrijving:

Inleiding

Vertel het verhaal van de Chinese kalender. Gebruik ondersteunende prenten of een vertelplaat. Vraag tijdens het verhaal: "Welke dieren komen er allemaal in voor?"

Hoofdactiviteit

Zeg: "Nu gaan we kijken welk dier bij jouw geboortjaar hoort!"

Toon de tabel met jaren en dieren. Help elk kind zijn geboortjaar op te zoeken (via jaar kaarten en hulp van de leerkracht).

Geef elk kind een maskersjabloon van zijn/haar dier. Laat ze deze inkleuren en versieren.

Help hen het masker af te maken (met elastiek of stokje).

Tijdens het knutselen: praat met de kinderen over wat ze leuk vinden aan hun dier en wat ze onthouden hebben van het verhaal.

Afsluiting

Laat de kinderen hun masker tonen en vertellen welk dier ze zijn. Maak er een kleine parade of fotosessie van. Vraag: "Zien jullie dat sommige kinderen hetzelfde dier zijn? Hoe komt dat?" Bespreek dat de jaren steeds herhalen – dat is orde in tijd.

De Chinese Kalender

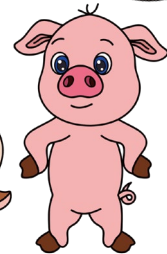
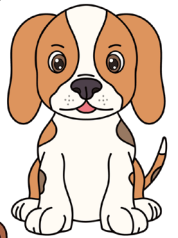
Wist je dat er in de wereld verschillende soorten kalenders zijn? In China gebruiken ze een andere kalender dan wij. Die heet de Chinese kalender.

In de Chinese kalender begint het nieuwe jaar niet op 1 januari, maar op een andere dag. Het nieuwe jaar begint als de maan op een speciale manier aan de hemel staat. Dat noemen we het Chinese Nieuwjaar. Soms is dat in januari, en soms in februari.

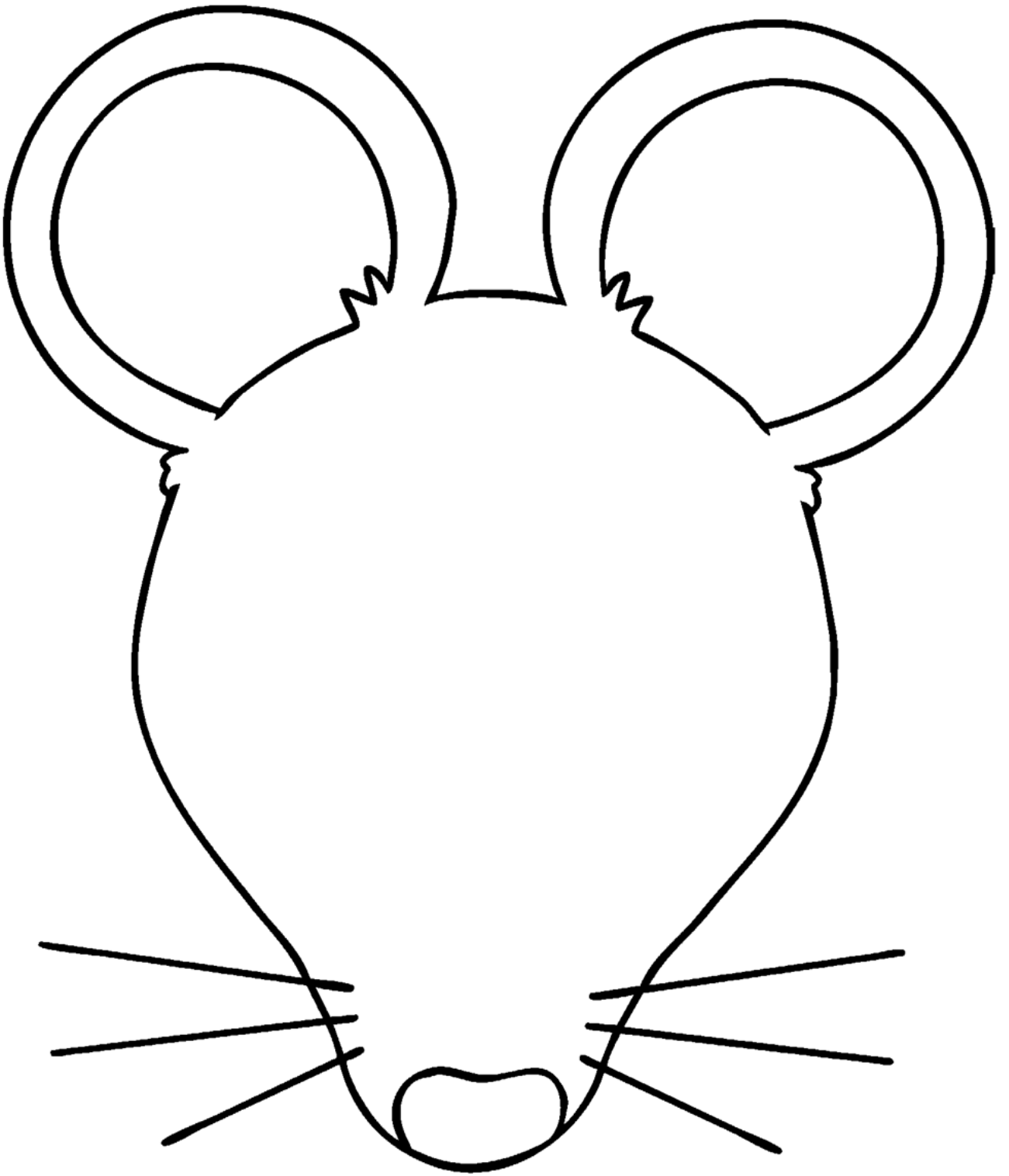
Elke keer als er een nieuw jaar begint, krijgt het jaar een **dier** als naam. Er zijn twaalf dieren, zoals de **rat**, de **tijger**, de **draak**, en het **konijn**. Elk jaar hoort bij één dier. Als jij geboren bent in het jaar van de draak, zegt de Chinese kalender dat je slim en sterk bent, net als een draak!

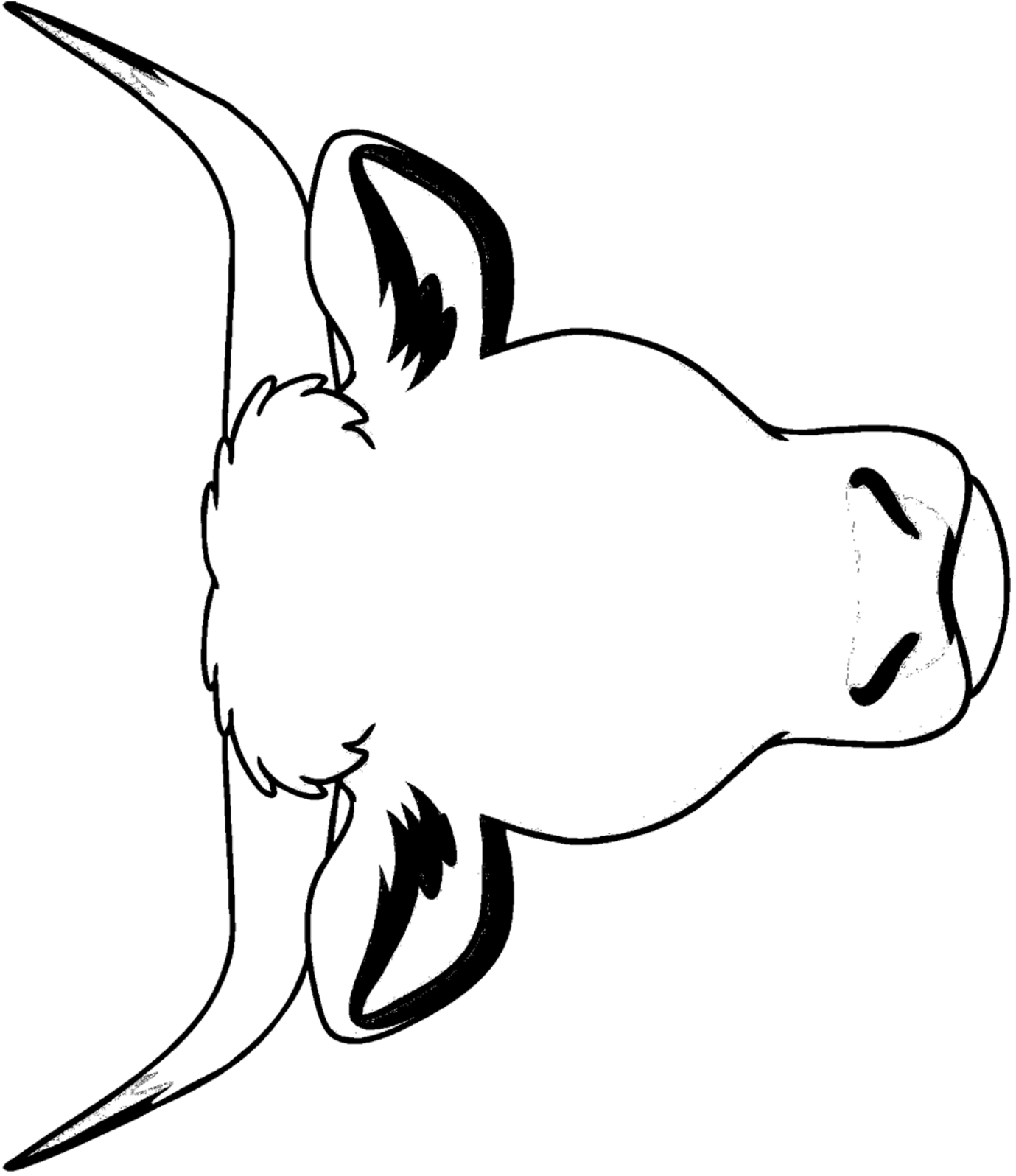
De Chinese kalender helpt mensen in China om feesten te vieren, zoals het **Lantaarnfeest** en het **Maancakefeest**. Dan hangen ze mooie rode lantaarns op, eten lekkere hapjes en geven soms cadeautjes.

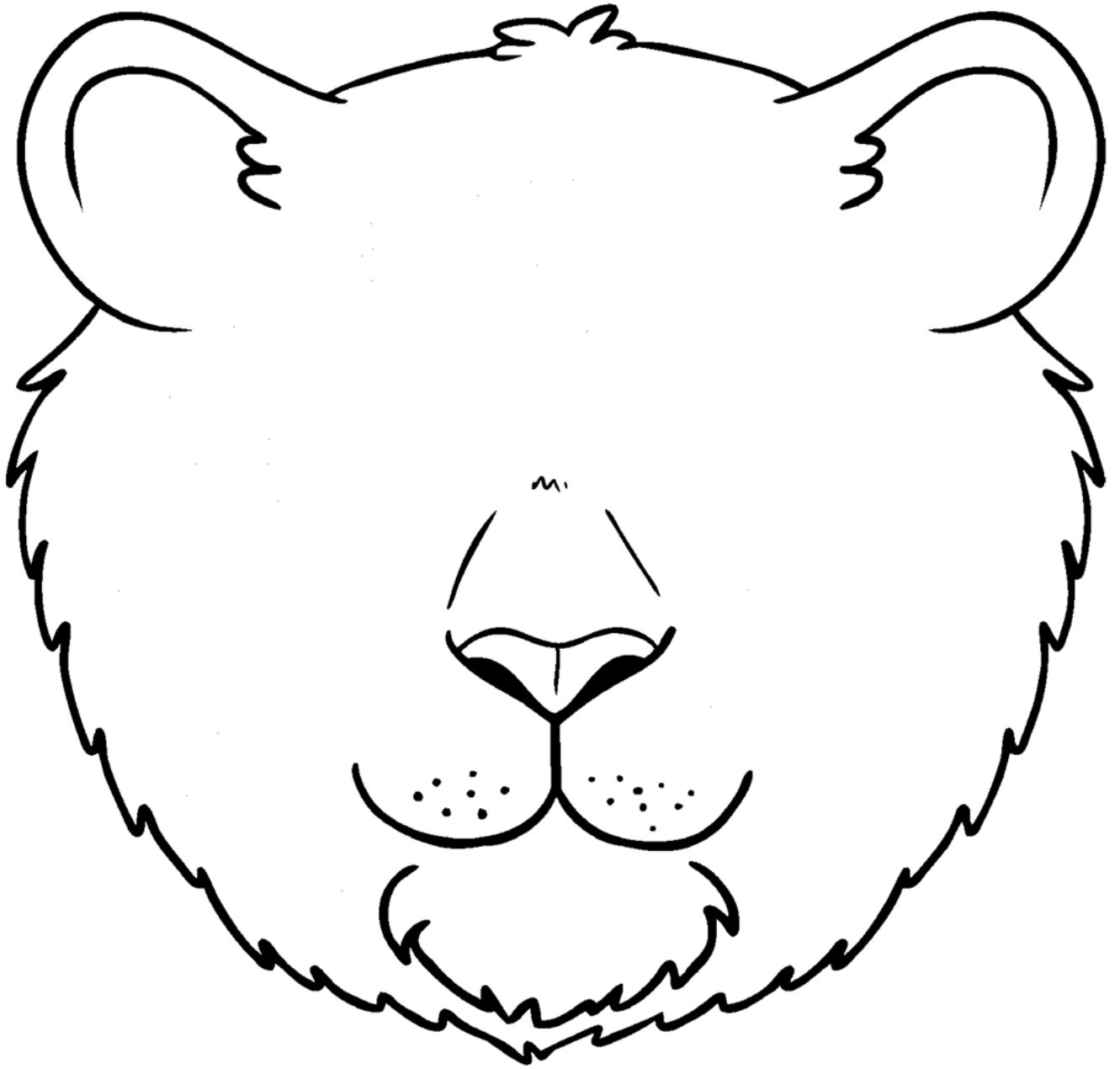
Dus: in China kijken mensen niet alleen naar de zon, maar ook naar de maan om te weten welke dag het is. Dat maakt hun kalender een beetje anders, en ook een beetje speciaal!

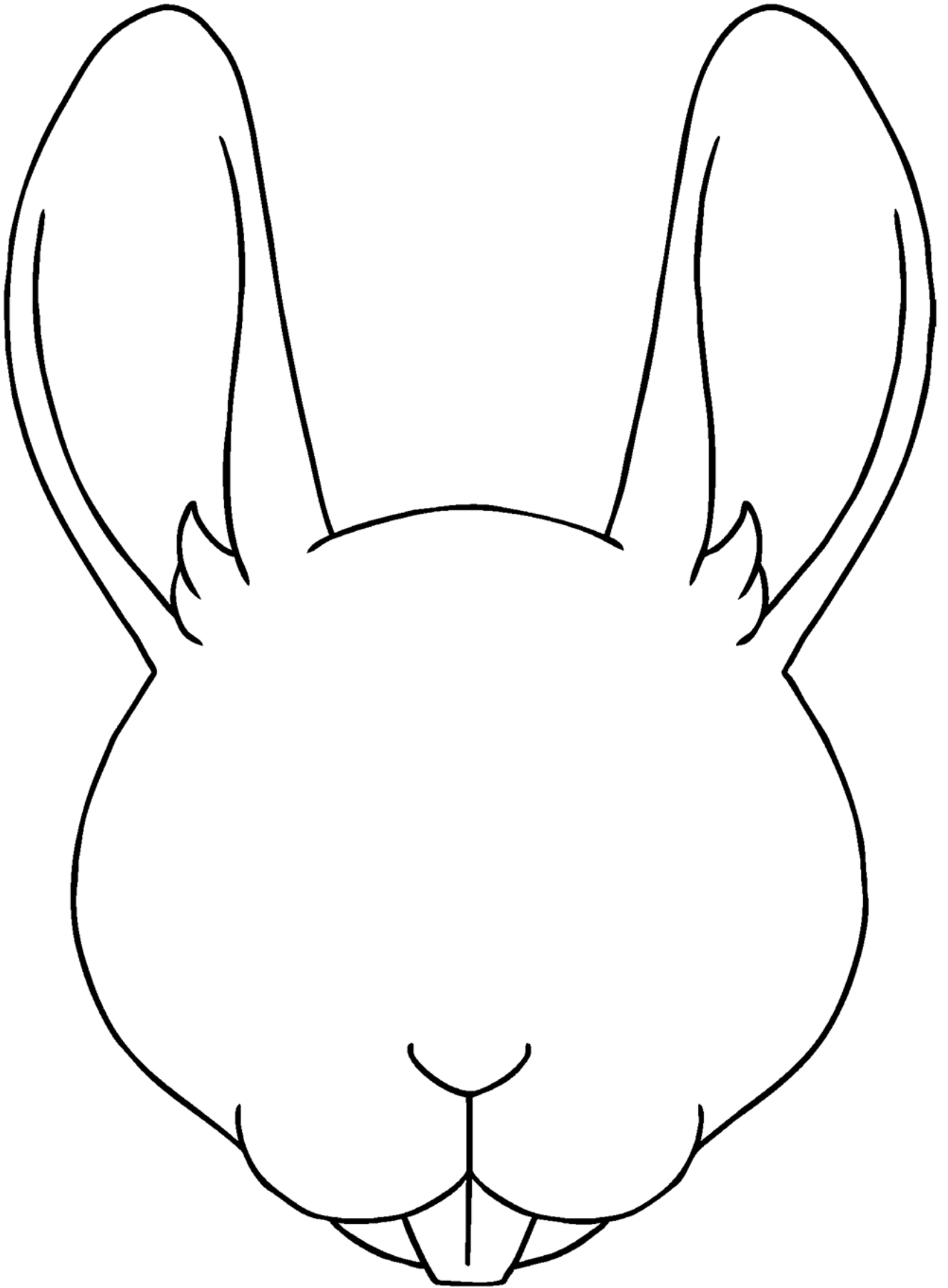

											
1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911
1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923
1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043
2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055
2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067
2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079
2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091
2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103

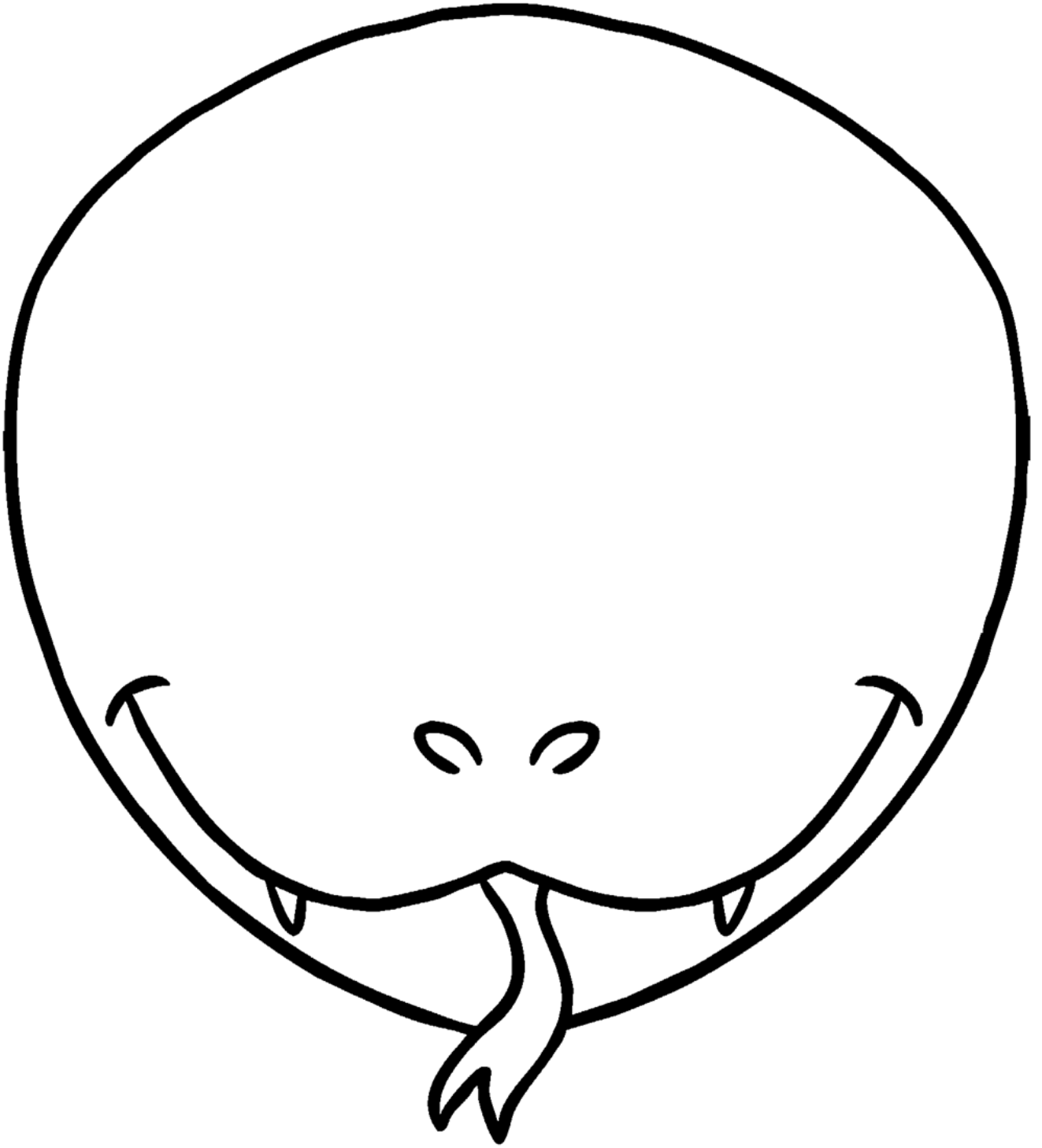

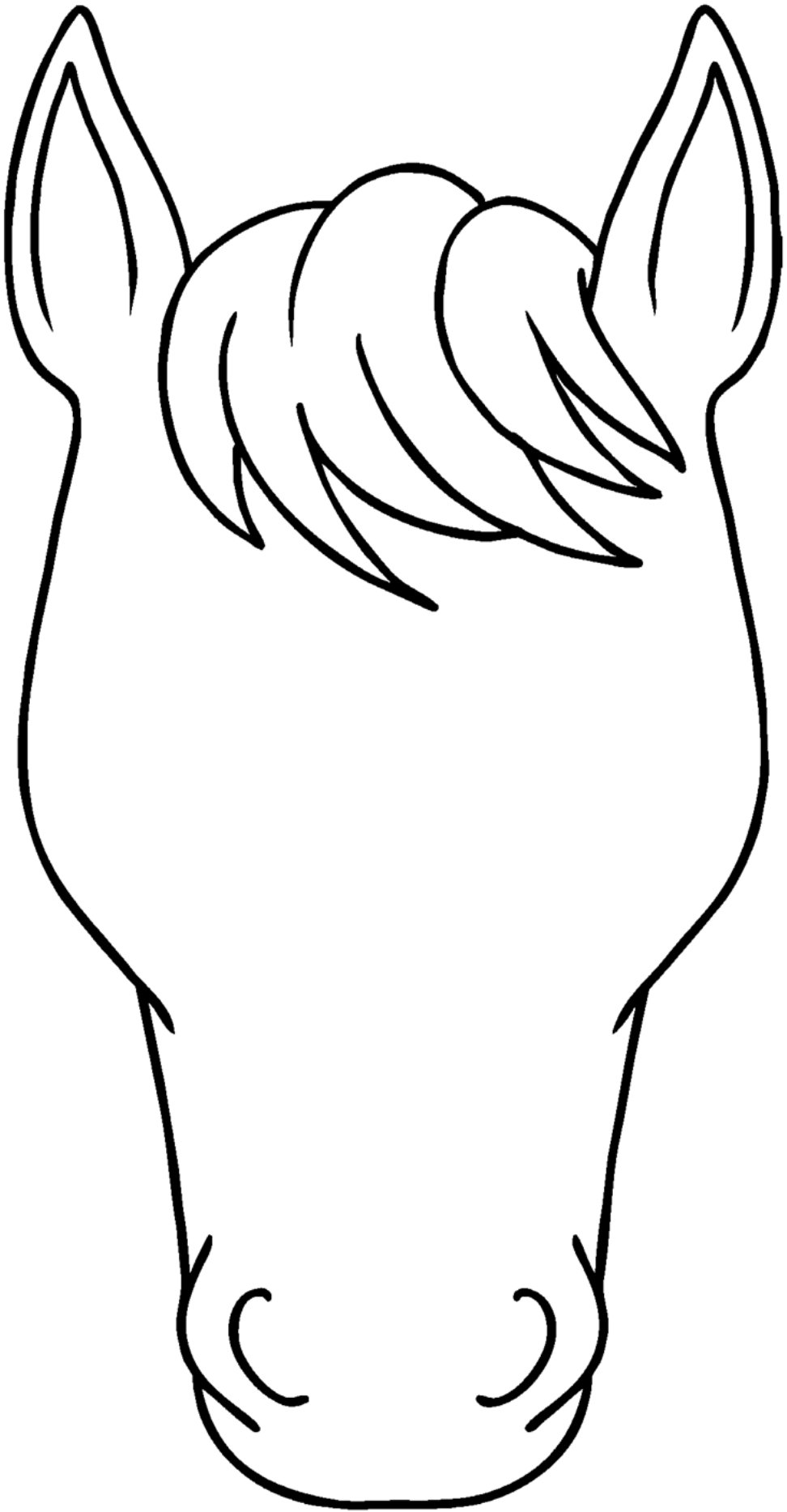

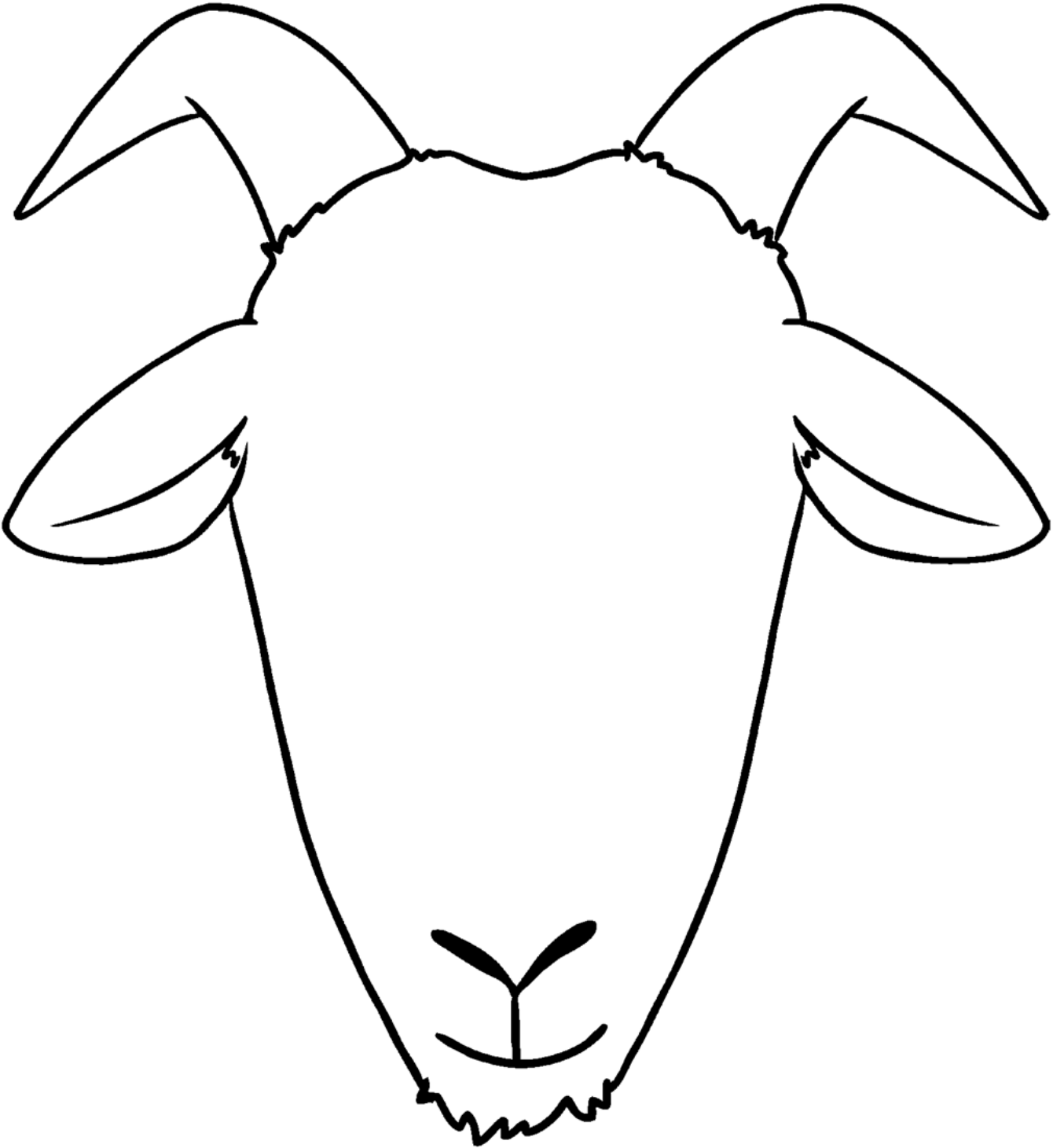

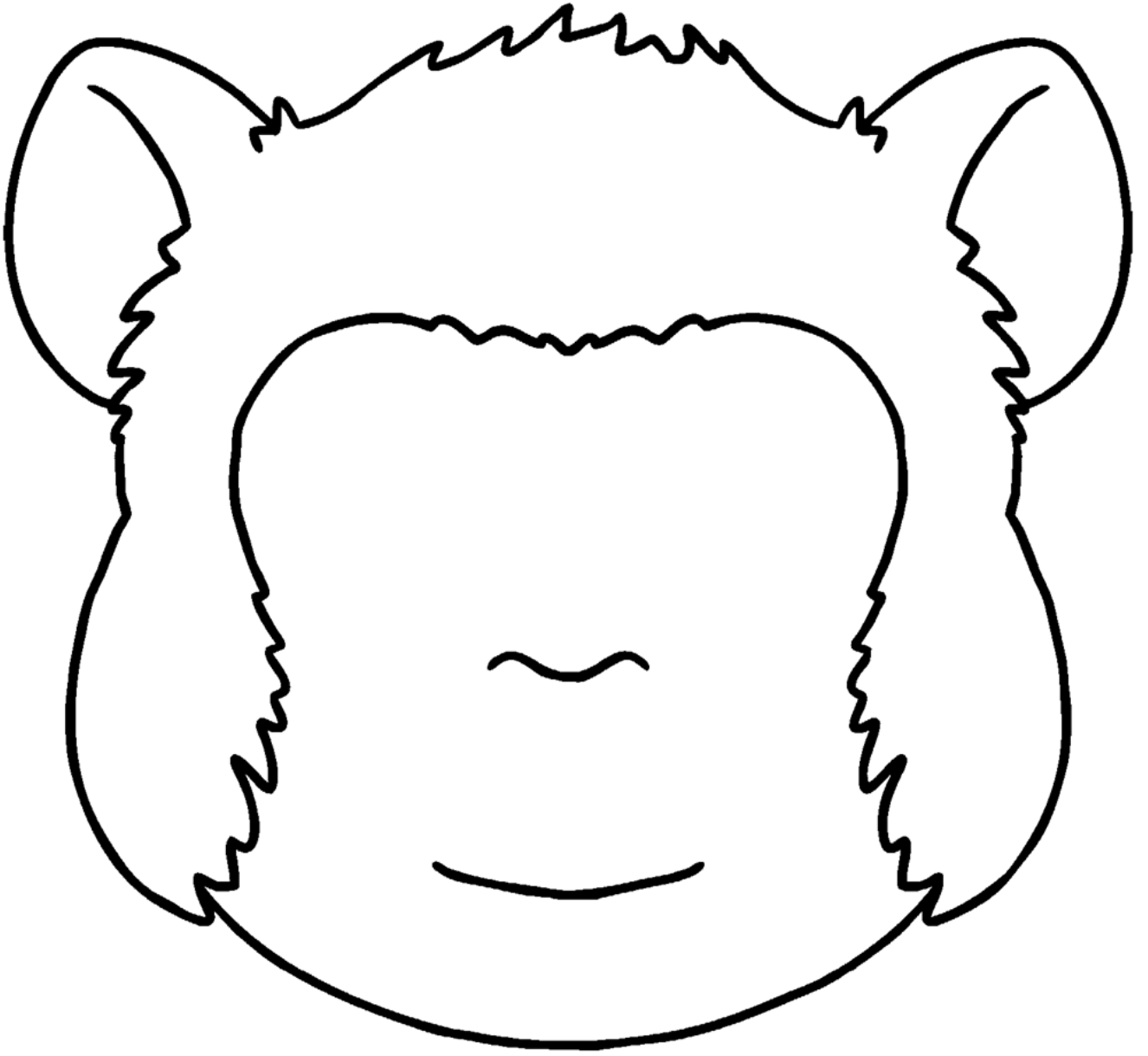

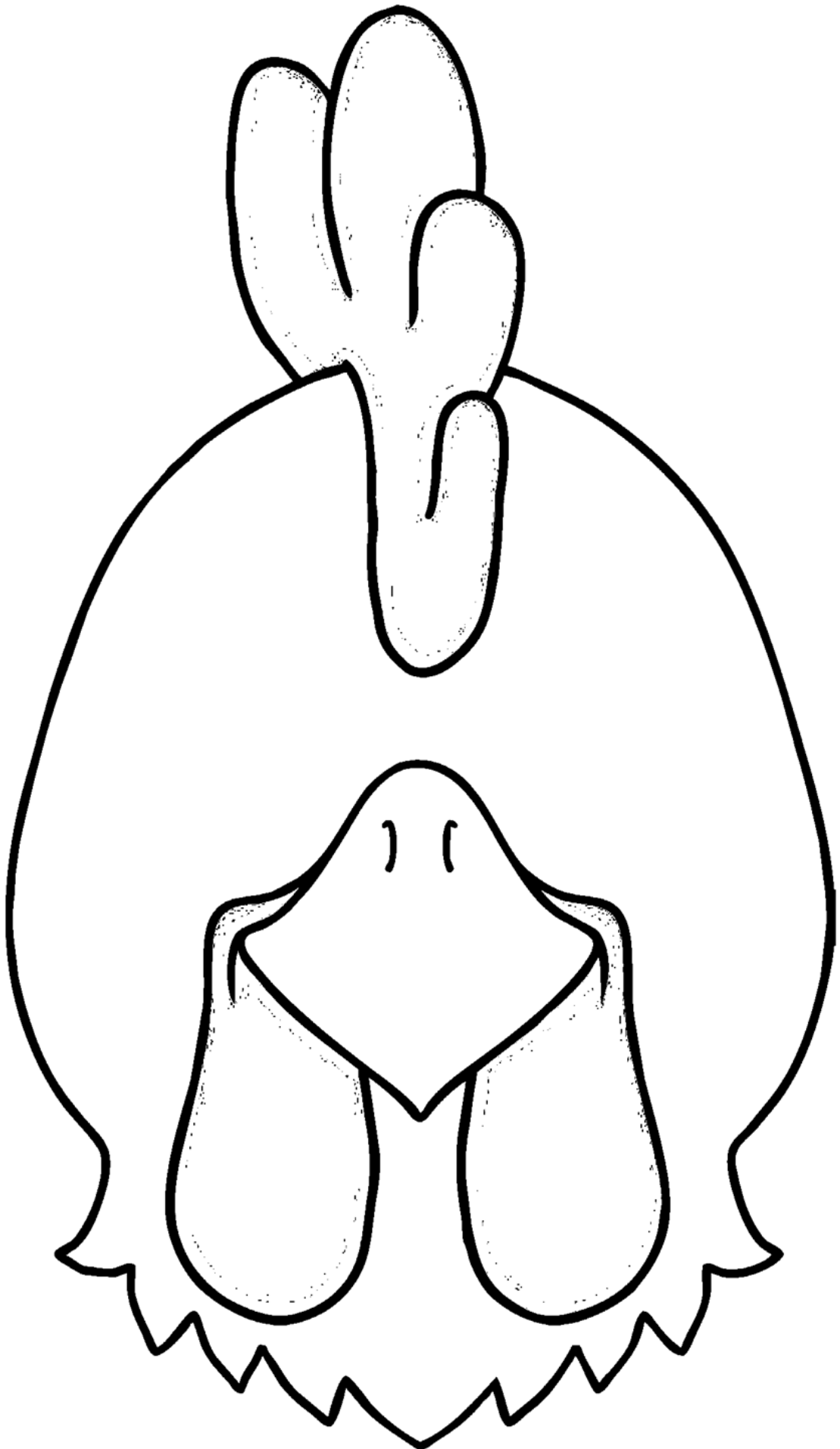

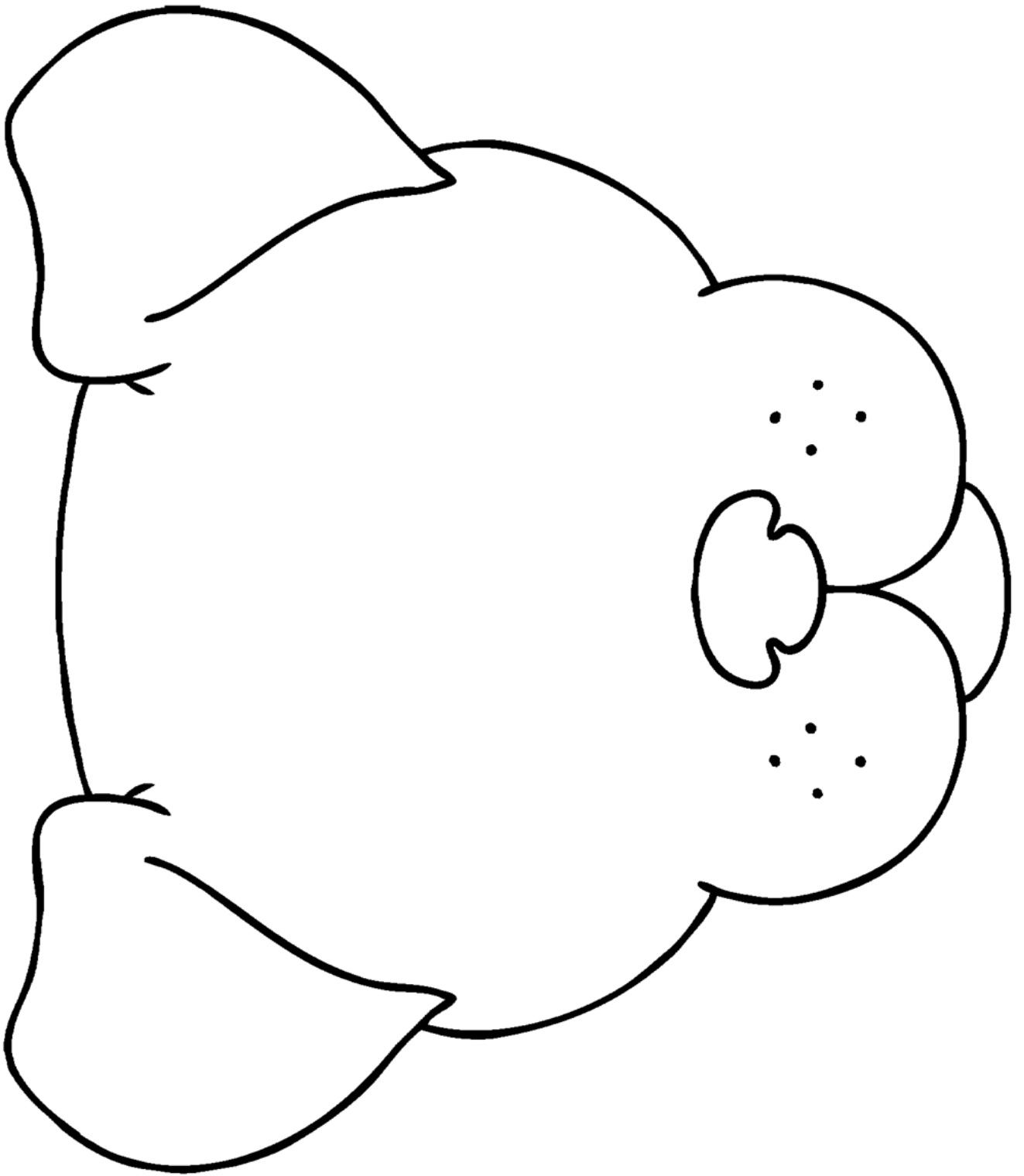

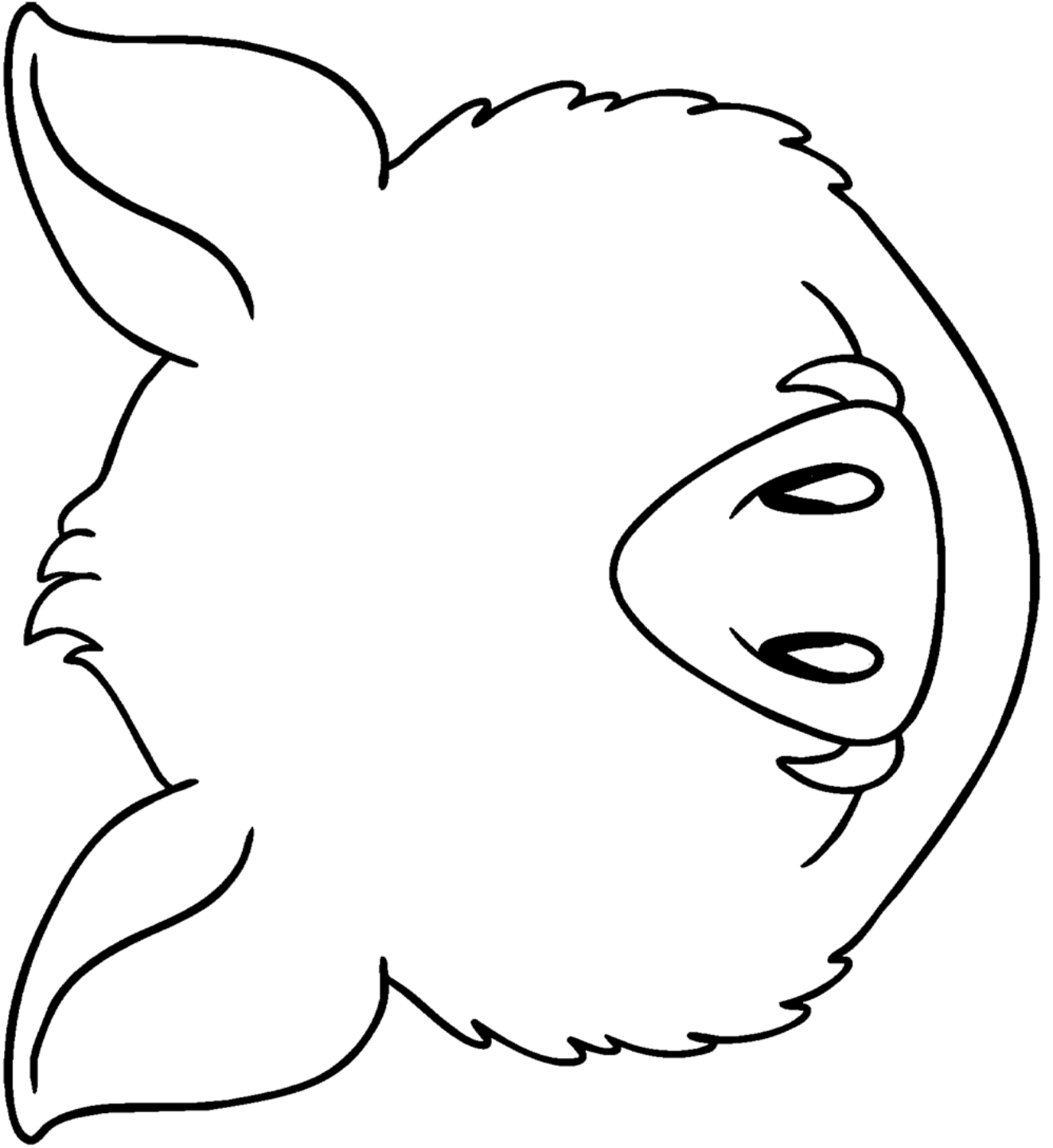

Week 2. Kleine groep. Feest in het Dierenrijk

Denksleutel verhaallijn

Doelen:

- Leerlingen creëren samen een eenvoudige verhaallijn rond een feestelijk thema, met herkenbare elementen van orde en chaos.
- Ze oefenen sociaal samenwerken, luisteren naar elkaar en hun ideeën verwoorden.
- Ze leren symbolen en gebruiken van het Maancakefeest of Lantaarnfeest kennen.
- Ze ontwikkelen verbeeldingskracht en het vermogen tot narratief denken.

Vaardigheden:

- Creatief denken
- Samenwerken
- Mondelinge taalvaardigheid
- Plannen en structureren
- Empathie en perspectief nemen
- Beginnen met tijdsstructuren en volgordes herkennen

Benodigdheden:

- Maskers van de Chinese dierenriem
- Grote vellen papier en stiften om scènes te tekenen
- Kartonnen lantaarns of maancakes (nep of geknutseld) als decor

Reflectie:

- "Wat gebeurde er in jullie verhaal dat het feest niet helemaal volgens plan verliep?" of "Wat maakte het feest juist zo leuk?" Laat kinderen verwoorden hoe chaos en orde terugkwamen in hun verhaal.

Evaluatie:

- Observeer per groepje of het verhaal een herkenbare structuur heeft. Beoordeel de betrokkenheid van elk kind en hoe goed zij samenwerken om tot een gedeeld verhaal te komen.

Criteria voor Succes

- Elk groepje vertelt een verhaal met een duidelijk begin, midden en einde.
- Het verhaal bevat herkenbare elementen van het gekozen feest.
- Elk kind neemt actief deel aan het bedenken of naspelen.
- Er is sprake van samenwerking en wederzijdse betrokkenheid.

Beoordeling:

Duidelijk verhaal
Gebruik van feest-elementen
Samenwerking
Creativiteit in oplossing of wending

Week 2. Kleine groep. Feest in het Dierenrijk

Denksleutel verhaallijn

Lesbeschrijving:

Inleiding

Vertel kort over het Maancakefeest en het Lantaarnfeest (fantasie, wat zou het kunnen zijn?). Zeg: "vandaag maken jullie in een groepje een toneelverhaal waarin jullie dieren een van deze feesten gaan vieren." Leg de keuze voor: maancake of lantaarn?

Hoofdactiviteit

Verdeel de klas in groepjes.

Elk groepje kiest hun dieren (maskers).

Laat ze eerst kort bespreken: Wie is er op het feest? Wat willen ze doen? Wat gaat er mis of onverwacht? Hoe komt het toch goed?

Laat de kinderen hun verhaal tekenen op groot papier of oefen het naspelen met materialen.

Als tijd het toelaat: laat elk groepje kort presenteren voor de klas.

Afsluiting

Besprek: "Welke verhalen hebben we gehoord?" "Wat ging er mis en hoe kwam dat weer goed?" Maak de link naar de generalisatie: soms wordt het rommelig (chaos), maar met goede ideeën en samenwerking komt er weer orde.

Week 3. Hele groep. Kalender-Klasse:

Denksleutel Categoriseren

Doelen:

- Leerlingen leren de structuur van het jaar herkennen: seizoenen, maanden, weken en dagen.
- Ze oefenen het categoriseren van tijdseenheden in logische groepen.
- Ze ontwikkelen een begrip van cyclische patronen en tijdsordening.
- Ze werken samen aan het creëren van een visuele representatie van het jaar.

Vaardigheden:

- Categoriseren en sorteren
- Samenwerken
- Tijdsbesef ontwikkelen
- Logisch redeneren
- Herkennen van patronen en volgorde

Benodigdheden:

- Grote kaartjes met de namen van de 4 seizoenen (kleurgecodeerd)
- 12 kaartjes met de maanden (eventueel met afbeeldingen passend bij het seizoen)
- Kaartjes met de weekdays
- Grote tafel of vloeroppervlak om de kalender visueel te ordenen
- Eventueel een jaarkring als visuele ondersteuning

Reflectie:

- vraag: "Waarom horen deze maanden bij dit seizoen?" of "Wat gebeurt er als je de dagen door elkaar legt?"
Laat kinderen nadenken over hoe orde in de tijd ons helpt om dingen te plannen en begrijpen.

Evaluatie:

- Observeer het sorteerproces: nemen kinderen logische beslissingen, leggen ze uit waarom ze iets plaatsen?

Criteria voor Succes

- Elk groepje legt correct de maanden bij het juiste seizoen.
- De weken worden correct gekoppeld aan de maanden.
- De dagen van de week zijn juist benoemd en in volgorde geplaatst.
- Er is sprake van samenwerking en gezamenlijke besluitvorming.

Beoordeling:

Juiste indeling seizoenen/maanden
Juiste ordening dagen van de week
Samenwerking binnen het groepje
Begrip tonen van volgorde en cycli

Week 3. Hele groep. Kalender-Klasse:

Denksleutel Categoriseren

Lesbeschrijving:

Inleiding

Begin met een gesprek over tijd: "Wat komt er allemaal in een jaar voor?" Laat ze brainstormen over seizoenen, maanden, weken en dagen. Laat daarna een jaarkring of tijdslijn zien.

Hoofdactiviteit

Verdeel de klas in groepjes, elk krijgt een seizoen toegewezen.

Geef kaartjes met de maanden, en dagen van de week.

Laat het groepje de maanden bij hun seizoen zoeken en benoemen.

Laat ze tenslotte de zeven dagen van de week in de juiste volgorde leggen.

Als alles ligt: laat elk groepje kort uitleggen wat ze gelegd hebben en waarom.

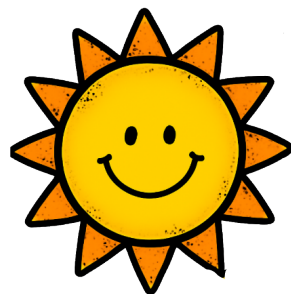
Afsluiting

Bespreek gezamenlijk: "Wat hebben we ontdekt?" Maak de link met orde in tijd:

"Omdat we weten wat wanneer komt, kunnen we plannen." Vraag: "Wat zou er gebeuren als alle maanden of dagen door elkaar lagen?"

Zondag

Maandag

Dinsdag

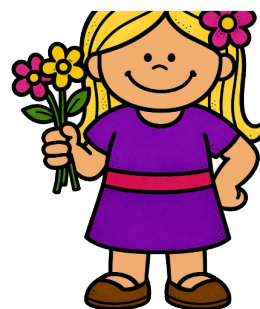
Woensdag

Donderdag

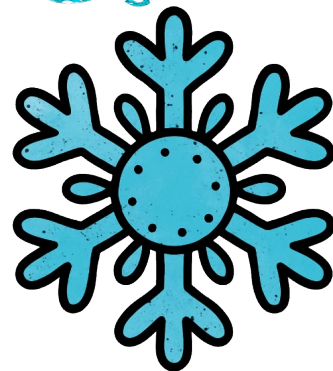
Vrijdag

Zaterdag

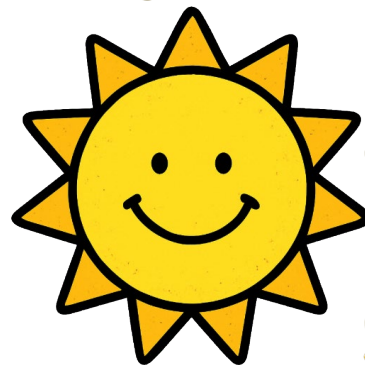
Winter

Lente

Zomer

Herfst

Januari

Februari

Maart

April

Mei

Juni

Juli

Augustus

September 7

Oktober 8

November 9

December 10

Denksleutel wat als..

Doelen:

- Leerlingen verkennen spelenderwijs hoe tijd kan worden ingedeeld en hoe dit orde brengt in ons leven.
- Ze denken creatief na over alternatieve structuren voor het jaar en oefenen met verbeelden en ontwerpen.
- Ze leren dat tijdsindeling een menselijke afspraak is en geen vanzelfsprekend gegeven.
- Ze ontwikkelen taalgebruik, samenwerken en fantasierijk denken.

Vaardigheden:

- Creatief en divergent denken
- Probleemoplossend denken
- Samenwerken
- Mondeling uitdrukken van ideeën
- Ontwerpen en ordenen
- Begin van conceptueel denken over tijd en structuur

Benodigdheden:

- Groot tekenpapier of karton
- Kleurpotloden, stiften
- Stickers of knutselmateriaal
- Eventueel ronde sjablonen om jaarkringen te maken
- Prenten van echte kalenders ter inspiratie

Reflectie:

- Vraag: "Wat maakt jouw kalender handig of juist grappig?" en "Zou iedereen in jouw wereld het dan op dezelfde manier doen?" Laat kinderen reflecteren op het verschil tussen persoonlijke fantasie en gezamenlijke afspraken over tijd.

Evaluatie:

- Observeer tijdens het gesprek en ontwerpen hoe kinderen redeneren en hoe ze fantasie combineren met logica. Let op betrokkenheid en vermogen tot zelfstandig creëren.

Criteria voor Succes

- Elk kind maakt een kalender die een eigen seizoensindeling toont (bv. zes seizoenen met zelfverzonnen namen).
- De weekindeling is aangepast en heeft minstens één verandering t.o.v. de echte week.
- Het ontwerp toont herkenbare structuur (ordening), zelfs als deze fantasierijk is.
- Het kind kan iets vertellen over de keuzes die het heeft gemaakt.

Beoordeling:

Originaliteit van het ontwerp
Aantal seizoenen en naamgeving
Nieuwe weekindeling
Uitleg door het kind van de gemaakte keuzes

Denksleutel Wat als..

Lesbeschrijving:

Inleiding

Laat een echte kalender zien. vraag: "Waarom hebben we een kalender?" vertel: "We gaan vandaag fantaseren: wat als de wereld een andere kalender had?" Geef voorbeelden: "Wat als er zes seizoenen waren, of maar vijf dagen in een week?"

Hoofdactiviteit

Verdeel de kinderen in kleine groepjes van 4.

Start met een kringgesprek per groepje rond de vragen:

Hoeveel seizoenen zouden we willen?

Hoe zouden die heten? Wat gebeurt er dan?

Hoeveel dagen zouden er in een week zitten?

Wat doen mensen op die dagen?

Laat daarna elk kind zijn of haar eigen fantasiekalender ontwerpen.

Help met het opschrijven van seizoensnamen of dagennamen als dat nodig is.

Laat kinderen tekenen hoe hun jaar eruitziet: als een cirkel, rij of puzzel.

Moedig ze aan om kleuren en symbolen te gebruiken die bij hun seizoenen of dagen passen.

Afsluiting

Laat kinderen hun kalender presenteren aan de groep. vraag: "Wat vond je het leukst om te bedenken?" en "Zou jouw kalender het leven makkelijker of moeilijker maken?" Trek de lijn naar orde versus chaos: "We maken afspraken over tijd om dingen goed te laten verlopen. Maar soms is het ook leuk om dat even los te laten en iets nieuws te proberen!"

Week 4. Hele groep. Bedenk Je Eigen Week vol Wonderlijke Dagen

Denksleutel Zo kan het ook

Doelen:

- Creatief denken
- Taalontwikkeling (woordenschat en benoemen)
- Samen overleggen en stemmen
- Vergelijken van ideeën

Vaardigheden:

- vaardig

Benodigdheden:

- Groot papier of whiteboard voor het noteren van ideeën
- Stiften
- Prenten van beroepen, dieren, activiteiten (ter inspiratie)
- Dagenkaartjes (originele namen en vervangkaartjes met nieuwe namen)
- Eventueel stickersterren om op favoriete ideeën te stemmen

Reflectie:

- vraag: "Wat gebeurt er als we maandag geen maandag meer noemen?" en "Hoe weet iedereen dan wat we bedoelen?" Laat kinderen reflecteren op het nut én de speelruimte van vaste afspraken

Evaluatie:

- Observeer actief meedoen, aantal suggesties per kind en betrokkenheid bij het stemmen/kiezen. Evalueer ook of kinderen de nieuwe namen onthouden en gebruiken.

Criteria voor Succes

- De groep bedenkt minstens 10 creatieve alternatieve namen per dag.
- Elke dag van de week krijgt uiteindelijk een gekozen nieuwe naam.
- Kinderen tonen enthousiasme en betrokkenheid bij het verzinnen.
- De nieuwe namen zijn betekenisvol (gek, grappig, thematisch) en onthoudbaar.

Beoordeling:

Kinderen herkennen de nieuwe naam

Kinderen gebruiken de naam spontaan in de klas

Creativiteit en taalgebruik bij het verzinnen van ideeën

Samenwerking in de besluitvorming

Week 4. Hele groep. Bedenk Je Eigen Week vol Wonderlijke Dagen

Denksleutel Zo kan het ook

Lesbeschrijving:

Inleiding

Zeg in de kring: "Weten jullie hoe de dagen van de week heten? Maar wat als we die allemaal nieuwe namen zouden geven? Zo kan het ook!"

Leg uit dat we elke dag deze week een andere naam geven, gebaseerd op iets grappigs, leuks of interessants — vandaag beginnen we met maandag.

Hoofdactiviteit

Begin met maandag. Zeg: "Stel dat maandag iets te maken heeft met een beroep — hoe zou de dag dan kunnen heten?"

Laat kinderen vrij associëren: bakkersdag, kapperdag, brandweerdag, poetsdag, pizzadag, juffendag...

Noteer minstens 10 ideeën op een groot vel.

Laat stemmen met stickers of handopsteken voor de favoriet.

Schrijf de gekozen naam op een dagkaart en hang die zichtbaar in de klas.

Herhaal dit voor de andere dagen (kan ook verspreid over de week). Elke dag krijgt een nieuw thema (bv. dierendag, gekkendag, kleuren-dag, sprookjesdag...).

Stimuleer taalgebruik en uitleg bij elk voorstel: "Waarom zou dinsdag kikkerdag zijn?"

Afsluiting

Vraag: "Vonden jullie het makkelijk of moeilijk om iets nieuws te bedenken?"

Bespreek samen: "Waarom hebben dagen eigenlijk namen?" en "Wat als niemand wist welke dag het was?" Koppel terug naar orde versus chaos: "Nieuwe namen zijn leuk, maar we moeten wel samen afspreken hoe we ze gebruiken, anders wordt het verwarrend!" Gebruik je een week lang de nieuwe namen van de dagen?

Week 4. Kleine groep. Zonder Kalender? Wat Zou Er Dan Gebeuren?

Denksleutel Gevolgen

Doelen:

- Leerlingen denken kritisch en creatief na over het belang van tijdsstructuren zoals de kalender.
- Ze leren oorzaak-gevolgrelaties benoemen op een niveau passend bij hun belevingswereld.
- Ze oefenen in redeneren, luisteren en hun ideeën onder woorden brengen.
- Ze ontwikkelen een beginnend begrip van de functie van orde in de samenleving

Vaardigheden:

- Redeneren en verbanden leggen
- Mondelinge taalvaardigheid
- Samen overleggen
- Oorzaak en gevolg herkennen
- Filosofisch denken op kleuterniveau

Benodigdheden:

- Grote vellen papier of flap-over
- Stiften

Reflectie:

- vraag: "wat was het gekste gevolg dat je kon bedenken?" of "Zou jij willen leven zonder kalender? Waarom wel of niet?" Laat kinderen reflecteren op hun eigen behoefte aan structuur

Evaluatie:

- Observeer de kwaliteit van de denkgesprekken: durven kinderen doorddenken? Laten ze zich leiden door elkaars ideeën? Wordt er een ontwikkeling in het redeneren zichtbaar?

Criteria voor Succes

- Elk kind draagt minstens één idee of gevolg bij.
- De groep bedenkt samen minimaal 5 gevolgen van het verdwijnen van de kalender.
- Kinderen kunnen met hulp redeneren waarom die gevolgen optreden.
- De klas maakt samen een visuele weergave van 'leven zonder kalender'.

Beoordeling:

- Idee geven
- Gevolg benoemen
- Meedenken met anderen
- Begrip tonen van het verschil tussen orde en chaos

Week 4. Kleine groep. Zonder Kalender? Wat Zou Er Dan Gebeuren?

Denksleutel Gevolgen

Lesbeschrijving:

Inleiding

Laat de kinderen een echte kalender zien. Vraag: "Waar gebruiken we deze eigenlijk voor?" Benoem herkenbare momenten: verjaardagen, vakanties, schooldagen.

Stel dan de grote vraag: "Wat als... er geen kalender meer zou zijn?" Schrijf dit centraal op een bord of vel papier.

Hoofdactiviteit

Start een kringgesprek in de kleine groep:

"Wat zou er gebeuren als niemand wist welke dag het is?"

"Zouden we dan op tijd naar school komen?"

"Wat gebeurt er met verjaardagen?"

"Hoe weet je dan wanneer het vakantie is of winter wordt?"

Schrijf of teken alle bedachte gevolgen op grote vellen.

Stimuleer verder denken: "En wat dan? Wat zou er daarna gebeuren?"

Afsluiting

Bespreek: "Zouden we kunnen leven zonder kalender?" en "Waarom is het handig dat we allemaal dezelfde dagen en maanden gebruiken?" Koppel terug naar de generalisaties: orde zorgt voor voorspelbaarheid en communicatie — en zonder die orde ontstaat verwarring (chaos).

